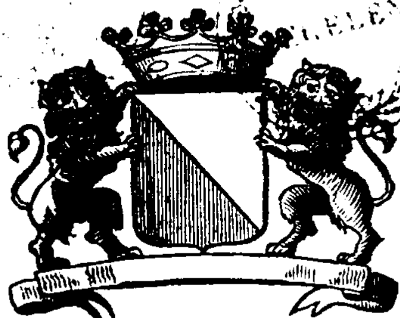
Aº. 1854. Nº. 15.

WOENSDAG 18 JANUARIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT 18 Januarij.

Dezer dagen hielden de vereenigde commissiën van de te Haarlem gevestigde maatschappij van nijverheid en van de vereeniging ter bevordering van fabriek en handwerksnijverheid te 's Gravenhage eene bijeenkomst te Amsterdam, ten einde in onderling overleg te treden, tot het nemen van maatregelen, strekkende om Nederland, zoo waardig mogelijk te doen vertegenwoordigen op de in 1855 te Parijs te houden algemeene wereldtentoonstelling.

Naar men verneemt hebben bereids de beide commissiën belangrijke voorbereidende werkzaamheden ondernomen en het is te verwachten, dat mannen van zoodanigen bekenden ijver, als waaruit de commissiën zijn zamengesteld, het aan geene doortastende maatregelen zullen laten ontbreken.

Zijn wij goed onderrigt, dan hebben de meeste in ons land gevestigde kamers van koophandel mede het plan, om zich deze zaak aan te trekken, terwijl gelijk bereids gemeld is die van 's Gravenhage, een adres aan den Koning heeft ingediend, waarbij het hooge gewigt dezer aangelegenheid krachtdadig wordt uiteengezet, en welk adres reeds door een groot aantal adhaesiën uit andere oorden des rijks is gevolgd.

Uit een en ander blijkt dan ook duidelijk, dat men ook hier te lande tot de overtuiging is gekomen, dat bevordering van Industrie is bevordering van algemeene welvaart; het is daarom te hopen, dat deze meening ook bij onze regering tot overtuiging kome en zij zich, daardoor geleid, bereid verklare, om met krachtige hand de pogingen van bijzondere maatschappijen en andere ligchamen ten deze te ondersteunen; immers zonder zoodanige medewerking is het niet te verwachten, dat dergelijke, op zichzelven staande bemoeijingen goede vruchten dragen; wanneer wij zien, hoe, tijdens de Londensche tentoonstelling, de meeste Europesche staten al dadelijk deze zaak ten krachtigste hebben ondersteund, en geene geldelijke opofferingen hebben ontzien; en wanneer wij tevens opmerken, dat blijkbaar tengevolge dezer bemoeijingen, alle andere staten, ook zij, die anders op industriëlen trap verre beneden Nederland stonden, evenwel daarboven hebben uitgeblonken, dan twijfelen wij geenzins of men zal nu, door de ondervinding geleerd, er op uit zijn daarvan nuttige leering te trekken.

De verschillende regeringen van andere Europesche Staten begrepen reeds, bij eene eerste zoodanige tentoonstelling, het hooge belang der zaak, ook zonder daartoe door eenig ander ligchaam te worden opgewekt; hoe veel te meer zal dan nu onze regering niet mogen medewerken, na eene zoo treurige ondervinding en eene zoo algemeene opwekking.

Dat men dus met vereende krachten zich voorbereide, om de in Londen geleden nederlaag, — waartoe de omstandigheid van het vreemde dezer eerste proeve en van de terughoudendheid onzer industriëlen destijds misschien het allermeest hebben bijgedragen, — om die nederlaag, zeggen wij, roemrijk te Parijs te herstellen; dit moet de wensch zijn van allen, die belang stellen in Nederlands industriële kracht en de daarmede zoo naauw verbonden welvaart.

— Zooals we het reeds gister te kennen gaven, was het vertrouwen, op de beurzen aan den dag gelegd, geheel misplaatst. Men mag het niet ontveinzen, de toestand is zoo, dat het thans zeer onwaarschijnlijk is, dat de oorlog niet uitbreeke tusschen Rusland en de zeemogendheden. Men moet slechts hopen, dat ze plaatselijk zal blijven.

Na het officieel berigt van het binnenloopen der vloten in de Zwarte Zee hebben de Russische gezanten Parijs en Londen wel niet verlaten, maar uit Weenen meldt men, dat eene afwijzing door den Czaar van de Weener voorstellen waarschijnlijk is. Er is nog geen officieel antwoord uit Petersburg; dat kan eerst later komen; maar alles geeft te kennen, dat het berigt uit Weenen juist uitdrukt, wat men te wachten heeft.

Van eene andere zijde blijkt, dat Turkije wel is waar verklaard heeft de vredesonderhandelingen te willen hervatten, maar dat de ontruiming der vorstendommen het eerste op het congres zou worden geregeld, dat het Turksche Rijk in zijne onafhankelijkheid moest gewaarborgd worden, dat verschil over kerkelijke aangelegenheden door de Porte zoude beslecht worden en dat de Porte zich slechts 40 dagen gebonden hield, door de voorwaarden, die zij thans stelde.

Van het oorlogstooneel aan den Donau is door de Divan den 1. Jan. officieel berigt gegeven van eene overwinning door de Turken behaald. Daarvan was tot dusverre niets bekend. Wel blijkt, dat den 6, 7, 8 en 9 Jan. heftig aan den Donau gestreden is; ten laatste zouden de Turken hebben gezegevierd. Men moet hieromtrent echter nadere bijzonderheden afwachten.

Het Turksch Aziatiesche leger is in slechten toestand. Perzie moet, naar men meldt, terugkomen van zijne vijandige gezindheid tegen Turkije, en de Sultan van Kaboul, *Dost Mohammet*, zich stellig tegen Rusland verklaard hebben.

— Men schrijft ons uit 's Gravenhage:

In de residentie bevindt zich de heer *Manfré*, hoogleeraar in de geneeskunde aan de hoogeschool te Napels, die aan Z. M. zal opdragen en aanbieden een door hem vervaardigd werk, het geneeskundig vak betreffende.

— Vrijdag jl. waren aan het diner bij Z. M. den koning de heeren ministers genoodigd.

— Heden werd voor de Arrond. Regtbank alhier eene zaak behandeld, welke voor hen, die zich aan het nationaal tooneel laten gelegen liggen, niet van belang is ontbloot.

De heer *A. Peters*, vroeger directeur van den kon. schouwburg in de Residentie, had, in 1847, met den heer en mevrouw *van Ollefen* eene overeenkomst aangegaan, onder anderen de bepaling inhoudende, dat hij hun „het engagement verzekerde, zoolang hij, hetzij alleen, hetzij gecombineerd, te 's Gravenhage, of te Amsterdam, directeur zou blijven of worden." Met 1 Junij 1853 had zijn bestuur te 's Gravenhage opgehouden, en te gelijker tijd had hij de betaling der bedongen appointementen, waarvan de voldoening, wekelijks moest geschieden, gestaakt. — Maar de heer *Peters* was met den heer *de Vries*, directeur geweest van den Amsterdamschen schouwburg over $18^{52}/_{53}$, en in Junij 1853 was de onderneming van dien schouwburg over $18^{53}/_{54}$ weder aan diezelfde heeren gegund geworden. Op grond daarvan had nu de heer *van Ollefen* eene vordering ingesteld, strekkende tot uitbetaling van de appointementen hem en zijnen echtgenoot toekomende over dertien weken, aanvang genomen hebbende met Junij ll. Deze actie werd door den heer *Peters* voornamelijk bestreden op grond dat het tooneel-jaar te Amsterdam slechts negen maanden duurt, namelijk van ult. Augustus tot Mei; dat hij dus over de maanden Junij, Julij en Augustus niet was directeur; dat alzoo de conditie, in het contract vermeld, niet aanwezig was geweest en hij dan ook de appointementen over het omschreven tijdperk niet was verschuldigd.

De pleidooijen werden gevoerd door mr. *L. Metman*, voor den heer en mevrouw *van Ollefen*, en door mr. *J. van Gigch* en *Jac. van Gigch* voor den heer *Peters*. De uitspraak is bepaald op 14 Februarij.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 12 Jan. 1854 is aan den luitenant ter zee der 2e kl. *F. C. Tromp*, op zijn verzoek, eervol ontslag uit de zeedienst verleend.

— De *Arnh. Ct.* verzekert, dat in het nieuwe ontwerp van regterl. organisatie ter besparing van geregtskosten in burgerl. zaken, de afschaffing van het ministerie der procureurs zal worden voorgesteld.

— Te Leijden zijn den 16. dezer tot doctoren in de regten gepromoveerd de heeren *F. T. Westerwoudt* en *E. N. Rahusen*, beiden van Amsterdam de eerste na opentlijke verdediging van eene diss. *de matre, patri superstite, liberorum tutelam recusante*, de laatste na het verdedigen van een specimen, *de Jure retentionis*.

— De Gem. raad van Deventer heeft, op voorstel van Curatoren van het Athenaeum aldaar, besloten om prof. *Cop* te continueren als rector-magnificus, omdat zijn opvolger voor dit jaar, prof. *Jonckbloet*, naar Groningen is beroepen.

— Volgens eene opgave door den minister van Financiën in de *Staats-Ct.* medegedeeld heeft de opbrengst der middelen in 1853 *f* 928,447,17 meer bedragen dan in 1852.

— Door de langdurige droogte in het najaar 1853, de spoedig ingevallen vorst en het onberoerd blijven van het water in de polders, heeft de visch het op vele plaatsen zeer kwaad. Ook het sneeuwwater heeft er niet veel goed aan gedaan. In het Laag-Boskoopsche worden bij honderden doode visschen gevonden, terwijl de watermolenaars zonder de geringste moeite honderden ponden snoek, brasem, voorn, paling, enz. vangen, die door het water worden medegevoerd naar de molens. De groote visschen worden alzoo veel gevangen en de kleine sterven bij duizenden.

— Uit Gorinchem schrijft men ons van den 17. Jan.: Ofschoon het water in de rivier gisteren ongeveer een palm was gedaald, liep het heden morgen in korten tijd vier palmen op, en, zoo als te verwachten was, ging ten 3 ure heden middag het ijs los; spoedig echter zette het zich beneden de stad weer vast, doch is het buiten de waterpoort blank water; — de peilschaal teekent 2,25 N. El en het water is wassende.

Te Dordrecht wordt het ijs steeds zwakker; op vele plaatsen valt men er met de schouw door heen. Bij eb is de overtogt aan het Katendrechtsche veer gemakkelijk, bij vloed niet.

— De *Arnh. Ct.* berigt, dat de stand der rivieren niet ongunstig is. De zachte dooi maakt dat er matig opperwater komt, zoodat de ijsdammen geen gevaar aanbrengen. Te Arnhem wordt het ijs nog te voet gepasseerd.

Van vele andere zijden heeft men ook geruststellende berigten. Te Keulen blijft het openwater. Het ijs was den 16. van St. Goar tot Oberwesel nog vast. Te Emmerik was het water den 16. dezer 33 dm., en te Millingen den 17., 35 dm. gevallen. — Meest overal is het water vallende.

Beneden Deventer is de rivier nog door het ijs verstopt. Het water is daardoor aanmerkelijk opgeloopen, en heeft eene hoogte van 4,60 el bereikt.

— Te Zierikzee zijn aangekomen 4 Maleische matrozen met twee Maleische vrouwen, deze laatsten 15 en 16 jaren oud. Deze menschen zijn gered van het bij Renesse verongelukte schip Hendrik. Twee der mannen hebben de handen en beenen bevroren. Gelukkig woont daar een oud Javaansch soldaat, die hunne taal magtig is, anders kon niemand hen verstaan.

— Uit Hellevoet schrijft men van den 16 Jan., dat de luit. ter zee 2e kl. *A. Schotborgh* op het wachtschip Ajax is geplaatst ter vervanging van den luit. ter zee 2e kl. *Lambert*, die is overgeplaatst op de schoener de Vuurpijl.

DUITSCHLAND.

WEENEN Maandag 16 Januarij.

Dépêches, die op het oogenblik van St. Petersburg komen, doen zien, dat men een afwijzend antwoord moet verwachten van keizer *Nicolaas* op de voorstellen der Weener conferentie. — Nadere bijzonderheden ontbreken nog. (Tel. dép. der *Indép.*)

Met. 5 pCt. 92$^{3}/_{8}$; leening 1851 111; Bank. 1324.

WEENEN 14 Januarij.

De *Lloyd* zegt, dat van drie zijden het gevaar in 't Oosten dreigt: 1°. van den kant van Turkije; de Porte heeft echter zijne inschikkelijkheid betoond, 2°. van den kant van Frankrijk en Engeland, maar deze hebben genoegzaam getoond den vrede te wenschen; 3°. van den kant van Rusland, als het op ondersteuning van zijne overheerschende politiek rekent; doch er is in geheel Europa geene enkele magt, welker belang het is met Rusland den oorlog tegen Turkije te voeren.

Men gelooft evenwel, dat ons kabinet zich onzijdig zal houden, ofschoon Oostenrijk er zeker veel belang bij heeft, dat de Zwarte zee geene Russische zee worde.

Van het oorlogstooneel zijn geene volledige berigten. Er is en wordt gestreden, en 't schijnt zelfs, dat de Turken ten slotte hebben gezegevierd. Men zeide, dat de Turken den 10. naar Kalafat waren teruggekeerd, maar ook dien dag heeft men het geschutgebulder in de rigting van Pojana gehoord.

ENGELAND.

LONDEN 16 Januarij.

De *Times* meldt heden per telegraaf, dat na verschillende gevechten op den 6 en 7 Jan. de Turken de Russen den 8 bepaald hebben teruggeslagen. De Russiesche generaal *Aurep* was ernstig gewond; de Turken hadden gestreden onder bevel van *Selim Pacha* (*Zedlinsky*). Den 13. was door de Russen bepaald voor een aanval op Kalafat; *Omer Pacha* was hen echter voor geweest.

Den 10. waren de Turken naar Kalafat teruggekeerd.

— De *Morning Herald* bevat een brief van de hertogin *van Orleans* aan den hertog *van Nemours*, waarin zij verklaart tot de ineensmelting met de oudere Bourbontak niet te willen toetreden, omdat zij het beginsel van koningskeuze door het volk voor haren zoon wil bewaren.

— De *America* heeft tijdingen uit Boston gebragt tot den 4 Jan. Uit de Stille Zuidzee verneemt men, dat de oorlog tusschen Bolivia en Peru niet met kracht wordt voortgezet, omdat de President van Peru, generaal *Echenique*. zijne hoofdstad niet durft verlaten. Chili heeft zijne bemiddeling in den strijd aangeboden, en men gelooft dat die zal aangenomen worden.

— Gec. 93$^{5}/_{8}$, $^{3}/_{4}$ à $^{5}/_{8}$; Bank 216 à 217$^{1}/_{2}$; Holl. 2$^{1}/_{2}$ pCt. 62$^{1}/_{2}$; 4 pCt. 95; Sard. 5 pCt. 87 à 89; Russ. 4$^{1}/_{2}$ pCt. 90; Braz. 5 pCt. 98.

FRANKRIJK.

PARIJS 16 Januarij.

Gelijk het te verwachten was, heeft het vertrouwen, dat men op de beurs in den staatkundigen toestand geliefde te stellen, niet lang geduurd. Twee dagen hebben eenige speculanten zich door nieuws-makers om den tuin laten leiden, heden heeft men den waren toestand weder begrepen en zijn de fondsen dus gedaald.

Men verzekert, dat Oostenrijk en Pruissen, die het binnenloopen der vloten in de Zwarte zee leede aanzien, nieuwe opmerkingen hebben gemaakt, betrekkelijk de bestemming dier vloten, die een Turksch convooi begeleiden. Die beide mogendheden moeten niet de minste hoop meer hebben, dat de pogingen, die zij aanwenden bij den Czaar tot behoud van den vrede, een gunstig gevolg zullen hebben. Tegelijker tijd wapent Rusland zich op eene ontzettende wijze, 't geen zeker niet noodig ware, indien het alleen den oorlog met Turkije gold, en heerscht in onze havens en op onze scheepswerven eene drukte, die bewijst, dat men alle krachten inspant, om een magtigen vijand te gaan bestrijden.

Men hoopt nu weinig meer op behoud van den vrede en er is dus op nieuw sprake van de expeditie naar Kandia, om er een legerkorps aan wal te zetten, dat, nabij het tooneel des oorlogs, zoo noodig op een bedreigd punt zou kunnen tusschen beiden treden.

— De toestand van het *J. des Débats* houdt de letterkundige wereld zeer bezig. De minister *de Persigny* moet de familie *Bertin* gerust hebben gesteld; aan den broeder des overledene zal het bestuur van het dagblad worden opgedragen; als redacteur-en-chef wijzen de gezamentlijke schrijvers den heer *Sacy* aan; maar 't is niet zeker, dat deze keuze de regering zal bevallen, die van het journal een Napoleontiesch blad wenschte te maken; doch dan bleef het *J. des Débats* het *J. des Débats* niet.

De familie van den overledene ontvangt inmiddels an de meest verschillende kanten de bewijzen van achting en vriendschap, die het geheele letterkundige Frankrijk voor *Armand Bertin* koesterde.

— 3 pCt. 71,70; 4$^{1}/_{2}$ pCt. 99,90; Bank 2755; Belg. 4$^{1}/_{2}$ pCt. 92$^{1}/_{2}$; Oost. 86; Nap. 105.

222. Staats-Loterij.

Derde Klasse, 2e Lijst.

No. 13563 *f* 25,000. No. 9794, 17932 en 16696 ieder *f* 1000. No. 7887 *f* 1250.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Jan.	Uren.	Windrigting.	kr.	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Aanmerkingen.*
17	2	zzw.	1	766,55	41.9	+ 5.8	0.94	0	Zwaar bewolkt.
	10	zw.	1	67,90	40 5		95	0	Betrokken.
18	8	zzw.	0	69,32	38,7		98	0.1	Idem; nevelig.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 17 Jan. 1854.

OMSCHRIJVING.	volgens de Societ. tot nut des Obligatie-Handels. van	tot	gebl.
NEDERLAND.			
Werkel. Schuld. . . . . 2$^{1}/_{2}$ pCt.	61$^{3}/_{16}$	61$^{9}/_{16}$	61$^{5}/_{16}$
dito dito . . . . 3 „	73$^{1}/_{4}$	73$^{1}/_{2}$	73$^{1}/_{2}$
dito dito . . . . 4 „	91$^{5}/_{8}$	92	91$^{13}/_{16}$
Amortisatie-Sijndicaat 3$^{1}/_{2}$ „	91$^{1}/_{4}$		
Aand. Holl. Spoorweg . . .	100$^{1}/_{8}$		
Aand. Rhijn-Spoorweg 4$^{1}/_{2}$ „	100$^{1}/_{2}$		
RUSLAND.			
Oblig. bij *Hope en Com.* 5 „	103$^{5}/_{8}$	103$^{3}/_{4}$	103$^{5}/_{8}$
Obligat. 1828 en 1829 5 „	102$^{3}/_{4}$		
Certificaten 1840 . . 4 „	87	87$^{3}/_{8}$	87
Certificat. bij *Stieglitz* 4 „	86$^{1}/_{8}$	86$^{1}/_{4}$	86$^{1}/_{8}$
dito Adm. te Lond. 4$^{1}/_{2}$ „	91$^{1}/_{4}$	91$^{1}/_{2}$	91$^{1}/_{4}$
SPANJE.			
Obligatien . . . . 1 „	20$^{1}/_{16}$	20$^{3}/_{16}$	20$^{1}/_{8}$
Binnenl. Schuld . . . 3 „	38$^{3}/_{8}$	38$^{1}/_{2}$	38$^{3}/_{8}$
Amortisable	4$^{3}/_{8}$	4$^{7}/_{16}$	
Bewijzen Coupons	4$^{3}/_{4}$	4$^{7}/_{8}$	
OOSTENRIJK.			
Oblig. Metaliek . . . . . 5 pCt.	70$^{3}/_{4}$	71$^{1}/_{8}$	70$^{7}/_{8}$
dito dito N. . . . . 5 „	87$^{5}/_{8}$	87$^{7}/_{8}$	87$^{3}/_{4}$
dito dito La B. . . . . 5 „	87$^{5}/_{8}$	87$^{7}/_{8}$	87$^{3}/_{4}$
dito dito . . . . 2$^{1}/_{2}$ „	36$^{5}/_{8}$	36$^{3}/_{4}$	
BELGIE.			
Certificaten . . . . 2$^{1}/_{2}$ pCt.	48	48$^{1}/_{8}$	
Certific. bij *Rotschild* 2$^{1}/_{2}$ „	48$^{1}/_{8}$	48$^{3}/_{16}$	
BRAZILIE.			
Geldl. 1824, à 100 . . 5 pCt.	95$^{1}/_{2}$		
PORTUGAL.			
Obligatiën . . . . 3 pCt.	35$^{5}/_{8}$	35$^{13}/_{16}$	35$^{11}/_{16}$
AMERIKA.			
Peru Oblig. . . . . . . 4$^{1}/_{2}$ pCt.	62$^{3}/_{4}$	63	62$^{3}/_{4}$
Venez., Oblig. 6 pCt. nu 3$^{1}/_{2}$ „	28$^{1}/_{4}$	28$^{1}/_{2}$	
Grenada, Oblig. . . 2$^{1}/_{4}$ pCt.	18	18$^{1}/_{2}$	
Noord-Amerik Amst. Bank-act.	3$^{15}/_{16}$		

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.